DATBLYGU EICH BUSNES
Ebrill – Gorffennaf 2019

FARMING connect
cyswllt FFERMIO

Statws RAG

■ Coch: Tu ôl i'r targed ■ Melyn: Bron â chyrraedd y targed ■ Gwyrdd: Ar y trywydd iawn i gyrraedd y targed

Cyfanswm sydd wedi cofrestru gyda Cyswllt Ffermio ers 1/10/2015

10,392 O FUSNESAU a **21,049** O UNIGOLION

Y Gwasanaeth Cynghori ■

Mae Gwasanaeth Cynghori Cyswllt Ffermio yn darparu cyngor arbenigol, annibynnol, cyfrinachol wedi'i deilwra ar gyfer Busnesau Ffermio a Choedwigaeth.

Y nod yw sicrhau bod busnesau yn:

- elwa o gefnogaeth busnes a/neu gyngor technegol, wedi'i deilwra i anghenion eich busnes
- lleihau costau trwy gynyddu effeithlonrwydd ar draws pob maes o'ch busnes
- meincnodi eich perfformiad ac yn gweithio tuag at gynnydd a thwf
- adnabod meysydd i wella a chanfod atebion i broblemau

Ceisiadau a Hawliwyd yn ôl Categori

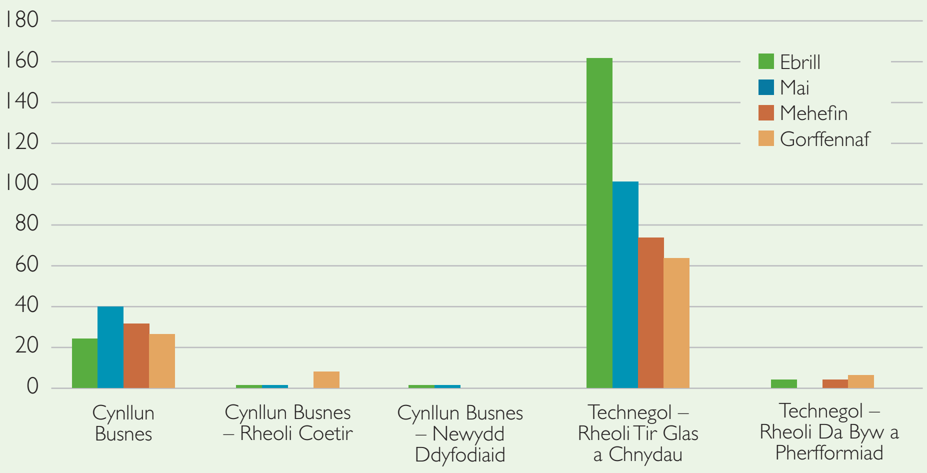

Adborth gan fusnesau ar y ddarpariaeth:

"Cyngor gwych. Cefais gyngor ar bridd a rheoli cnydau ac rwyf wedi deall mwy yn ystod y sesiynau yma nag erioed! Byddem yn argymell y cyngor!"

"Roedd gan yr ymgynghorydd ystod eang o ddealltwriaeth o wahanol systemau fferm, ac roedd hyn yn angenrheidiol yn eich achos ni er mwyn gwerthuso'r system bresennol a gwneud penderfyniadau at y dyfodol. Gyda chyllid y Gwasanaeth Cynghori, mae wedi cynnig gwerth da am yr arian."

Cymorthfeydd Meincnodi Cig Coch

18 CYMHORTHFA gyda **96** O FYNYCHWYR

Pynciau a drafodwyd:

- Gwella cynhyrchiant
- Canrannau ŵyna a lloia
- Cynllunio ar gyfer y dyfodol
- Rheoli costau a chynyddu allbynnau
- Sut i feincnodi'n gywir
- Adnabod gwendidau yn y busnes

Cymorthfeydd un-i-un ■

Mae'r cymorthfeydd yn sesiynau un-i-un am awr gydag ymgynghorydd mewn lleoliadau penodol.

Un i Un

Targed blynyddol = 60 Targed wedi'i gyflawni = 42

- 2 GYMHORTHFA ADOLYGU BUSNES DIGIDOL
- 14 CYMHORTHFA OLYNIAETH
- 5 CYMHORTHFA GYNLLUNIO
- 3 CYMHORTHFA MARCHNATA AC ARALLGYFEIRIO

Digwyddiadau Ymwybyddiaeth Strategol ■

…Sioeau teithiol yn ymwneud â sector penodol, digwyddiadau galw heibio a gweithdai.

Targed blynyddol = 70
Digwyddiadau a gynhaliwyd yn ystod y cyfnod hwn = 45

Digwyddiadau a gynhaliwyd yn cynnwys:

- SIOE DEITHIOL IECHYD A DIOGELWCH
- DECHRAU FFERMIO
- SIOEAU TEITHIO ARALLGYFEIRIO
- IAITH Y PRIDD
- GWEITHDAI CNEIFIO
- MERCHED MEWN AMAETH – TEITHIAU DARGANFOD

Cynhaliwyd **45** DIGWYDDIAD gyda **921** O FYNYCHWYR

Astudiaeth Achos
Merched mewn Amaeth – Teithiau Darganfod

Er mwyn dathlu pen-blwydd 'Merched mewn Amaeth' yn ddeg oed, gwahoddwyd merched sy'n gweithio ym myd amaeth ledled Cymru i ddod ynghyd ar daith unigryw lle cawsant gyfle i weld rhai o fusnesau gwledig mwyaf llwyddiannus Cymru, gan glywed drostynt eu hunain gan entrepreneuriaid a theuluoedd fferm yn adrodd eu hanesion ysbrydoledig.

Cafwyd chwe thaith o bob cornel o Gymru, gan stopio mewn cyfres o leoliadau am daith tu ôl i'r llen o rai o fusnesau gwledig a mentrau arallgyfeirio mwyaf ysbrydoledig Cymru ar hyd y daith.

Ar ddiwedd y daith, daeth pawb ynghyd yng Ngwesty'r Marine, Aberystwyth, i glywed cyflwyniad gan y cneifwyr a fu'n destun ffilm "She Shears".

Adborth gan fynychwyr:

"Fe wnes i fwynhau cwmni pawb ac fe wnes i ddysgu llawer."

Diwrnod gwych! Braf cael ymweld â'r holl fusnesau yma a chael cipolwg tu ôl i'r llen ar fusnesau eraill."

"Ystod eang o fusnesau a siaradwyr."

Syniad gwych! Diwrnod grêt wedi'i drefnu'n dda."

Grwpiau Trafod ■

119 CYFARFOD gyda **764** O FYNYCHWYR

Mae grwpiau trafod Cyswllt Ffermio yn galluogi busnesau i ddysgu gan ei gilydd, i drafod heriau, ystyried cyfleoedd ac o bosib i ddod o hyd i ffyrdd newydd neu well o weithio.

Astudiaeth Achos

Yn ystod taith ddiweddar i'r DU, estynnwyd gwahoddiad i'r arbenigwr defaid, Murray Rohloff o Seland Newydd, i roi cyflwyniadau i 12 grŵp trafod cig coch ledled Cymru.

Yn ystod y cyflwyniadau, bu Murray yn canolbwyntio ar yr heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu ffermwyr, yn enwedig ffermydd defaid yng Nghymru, wrth nesáu tuag at Brexit.

Roedd Murray yn annog ffermwyr i ddefnyddio'r cyfnod hwn i baratoi cymaint â phosibl ar gyfer Brexit drwy wella effeithlonrwydd eu busnesau eu hunain a mabwysiadu a deall dylanwad tri phrif ffactor:

1. Rheoli'r Busnes
2. Gwerth y Borfa
3. Pwysigrwydd Geneteg

Bu'n trafod gyda'r grwpiau sut mae rheoli'r borfa a geneteg yn arwain proffidioldeb, yn ogystal â phwysigrwydd meincnodi targedau perfformiad ffisegol ac ariannol, ar eu ffermydd eu hunain ac yn erbyn busnesau eraill tebyg.

Saith factor sy'n effeithio ar broffidioldeb

Yn ystod ei gyflwyniad, bu Murray hefyd yn canolbwyntio ar saith prif ffactor sy'n effeithio ar broffidioldeb, o'r uchaf i'r isaf:

1. Rheoli ansawdd y borfa'n fwy effeithiol ddiwedd y gwanwyn / dechrau'r haf
2. Cydweddu'r cyflenwad a'r galw yn fwy effeithiol o ran porfa'r gwanwyn
3. Cyfateb canran ŵyna / rhwyddineb rheolaeth gyda'r amgylchedd
4. Rheoli llyngyr yn fwy effeithiol
5. Gallu ffynnu a phesgi ar borfeydd agored / diet yn seiliedig ar borthiant yn unig
6. Cynyddu hirhoedledd mamogiaid a hyrddod a chapasiti hyrdda
7. Gallu byrhau'r gaeaf drwy neilltuo porfa'r hydref yn fwy effeithiol

Cafwyd sesiwn holi ac ateb ar ddiwedd pob cyflwyniad, gyda thrafodaeth frwd ym mhob cyfarfod.

Gwefan Cyswllt Ffermio a'r Cyfryngau Cymdeithasol

Nifer yr ymweliadau â thudalennau unigryw (Ebrill - Gorffennaf 2019)	123,753
Amser a dreulir ar y wefan ar gyfartaledd	00:01:45
Nifer y dilynwyr ar Twitter ar 31.07.2019	4,882
Nifer sy'n hoffi ar Facebook ar 31.07.2019	8,195

Rhwydwaith Arddangos

Disgrifiad	Nifer y safleoedd	Nifer y digwyddiadau a gynhaliwyd yn ystod y cyfnod
Safleoedd Arloesedd	8	13
Safleoedd Arddangos	12	5
Safleoedd Ffocws (Cyfanswm Cronnus)	140	44

1467 O BOBL WEDI MYNYCHU DIGWYDDIADAU'R RHWYDWAITH ARDDANGOS

Cliciwch yma am ragor o fanylion am brosiectau a digwyddiadau ar ein rhwydwaith arddangos.

Prosiectau ar Ffermydd

Prosiect Rheoli Parasitiaid

Yn ystod mis Mai, anogwyd ffermwyr i ganolbwyntio ar nematodirus, sy'n gallu bod yn niweidiol iawn i ŵyn ifanc sy'n methu ag ymdopi gyda nifer fawr o larfau parasitiaid. Cafwyd y canlyniadau canlynol yn dilyn gwaith monitro ym mis Ebrill a Mai:

Dyddiad y sampl	Lleoliad	Math o stoc	FEC Llyngyr	FEC Nematodirus	Cyfanswm EPG
22/4/19	Wrecsam	Ŵyn	210	210	420
29/5/19	Aberhonddu	Ŵyn	210	70	280
30/5/19	Llanbadarn Fynydd	Ŵyn	350	70	420
31/5/19	Aberystwyth	Ŵyn	595	420	1015

Mae'r wybodaeth hon yn galluogi'r ffermwr i wneud penderfyniadau deallus ynglŷn â pha driniaeth llyngyr maen nhw'n ei ddefnyddio. Nematodirus yw'r ffocws o hyd, ond nid yw'r drensh gwyn a ddefnyddir i'w drin bob amser yn effeithiol ar gyfer rhywogaethau llyngyr. Roedd milfeddygon y ffermwyr yn gallu rhoi cyngor ynglŷn â'r driniaeth orau i'w defnyddio.

Wrth symud ymlaen at fis Mehefin, roedd y gwaith monitro yn dangos pa mor amrywiol yw'r her a achosir gan Nematodirus, ond gyda'r wybodaeth hon ynghyd â chyngor milfeddygol, roedden nhw'n gallu gwneud penderfyniadau cywir ynglŷn â rheolaeth a thriniaeth.

Dyddiad y sampl	Lleoliad	Math o stoc	FEC Llyngyr	FEC Nematodirus	Cyfanswm EPG
23/6/19	Llanwrda	Lambs	420	35	455
11/6/19	Aberystwyth	Lambs	1225	490	1715
24/6/19	Llanwddyn	Lambs	35	0	35

Prosiect Porfa Cymru

Mae Prosiect Porfa Cymru yn parhau i gasglu data ar dwf glaswellt o drawstoriad o ffermydd ledled Cymru. Gan ddefnyddio mesurydd plât, mae'r ffermydd yn mesur twf ac argaeledd deunydd sych i'w galluogi i gynllunio eu harferion pori a chyfateb faint sydd ar gael gyda'r galw gan y stoc.

Mae'r tabl isod yn dangos cipolwg o'r canlyniadau oddi ar safleoedd ar ddechrau mis Gorffennaf gan nodi'r ystod o gyfraddau twf a welwyd.

Safle	Dyddiad	Cyfradd twf dyddiol ar gyfartaledd (Kg DM/Ha)	Gorchudd fferm ar gyfartaledd (Kg DM/Ha)
Pwllheli	08/07/19	48.2	2196
Llandeilo	08/07/19	57.3	2205
Dinmael	08/07/19	31.9	2131
Llanddewi Rhydderch	08/07/19	30.8	2034

Cliciwch yma am fwy o wybodaet.

Defnyddio gweddillion treuliad anaerobig fel gwrtaith

Mae mwy a mwy o ffermwyr yn dangos diddordeb mewn defnyddio gweddillion treuliad anaerobig fel gwrtaith. Ar safle ffocws Llyn Rhys, sefydlwyd pum llain (20x20 metr) a'u trin gan ddefnyddio maetholion ar wahanol gyfraddau. Cafodd y gweddillion eu dadansoddi cyn eu gwasgaru gan ddangos pe byddai angen 250kgN/Ha, byddai angen gwasgaru ar gyfradd o 32.6m3/Ha. Mae hyn yn uwch na'r hyn sydd angen, felly cafodd y cyfraddau gwasgaru eu lleihau i'r canlynol:

Llain 1 – 20m3/Ha gweddillion (96KgN/Ha)

Llain 2 – 15m3/Ha gweddillion (72KgN/Ha)

Llain 3 – 10m3/Ha gweddillion (48KgN/Ha)

Llain 4 – gwrtaith cyfansawdd synthetig (25:5:5.7) ar gyfradd o 125Kg/Ha

Llain 5 – dim triniaeth

Gwasgarwyd y gweddillion gan ddefnyddio offer esgid lusgo, ac ar gyfer pob tunnell o weddillion a wasgarwyd, roedd cyfwerth â 20Kg o CO_2 yn cael ei storio yn y pridd, yn ogystal â chynyddu deunydd organig y pridd. Bydd cyfraddau twf yn cael eu monitro drwy'r tymor er mwyn asesu perfformiad.

Cyfathrebu'r canlyniadau

Mae cyfathrebu canlyniadau'r gwaith a wneir fel rhan o'r Rhwydwaith Arddangos yn hanfodol. Mae Cyswllt Ffermio yn defnyddio amrywiaeth o ddulliau i sicrhau bod cymaint o wybodaeth â phosibl yn cael ei ddysgu drwy gynnal prosiectau gan gynnwys:

Erthyglau: Mae 20 wedi cael eu creu –mae pob erthygl ar wefan Cyswllt Ffermio, a gan ddibynnu ar y cynnwys, mae rhai ohonynt yn cael eu rhannu gyda'r Farmers Guardian, Farmers Weekly, NSA a'r Undebau Ffermio.

Blogiau a chlipiau fideo – i ddarparu diweddariadau ar safleoedd – mae 9 wedi cael eu paratoi

Cyfryngau cymdeithasol

Diweddariadau Facebook: 157

Diweddariadau Twitter: 3211

Clipiau fideo: 15

Ymweliadau â'r wefan:

Safleoedd Arloesedd: Saesneg – 168. Cymraeg 15

Safleoedd Arddangos: Saesneg – 771, Cymraeg 46

Safleoedd Ffocws: Saesneg – 774, Cymraeg 90

Cronfa Amaethyddol Ewrop ar gyfer Datblygu Gwledig: Ewrop yn Buddsoddi mewn Ardaloedd Gwledig
European Agricultural Fund for Rural Development: Europe Investing in Rural Areas
Llywodraeth Cymru
Welsh Government